

Zaaknummer : 01012498
Ons Kenmerk : ODH257305
Datum : 18-05-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 4 november 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van reparatie- en herstelwerkzaamheden aan het dak van het schoolgebouw aan de Mariënpoolstraat 6 te Leiden en is aangevraagd namens Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 februari 2022 tot en met 31 december 2026.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden;
- II. de voorschriften 1 tot en met 15 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 5 april 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2026.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlage 1: Overzicht gebouwen

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering uiterlijk één week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Mariënpoolstraat 6 te Leiden' van 17 september 2021 en de aanvullende informatie van 5 april 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.
- 5 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus en de gewone dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting,

- 6 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 2.3 van het rapport 'Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Mariënpoolstraat 6 te Leiden' van 17 september 2021 en de aanvullende stukken van 5 april 2022.
- 7 Indien een of meerdere in voorschrift 6 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 8 Tijdig, minimaal één maand, voordat de in voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de huidige vleermuis verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode en buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van purschuim, glaswol of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 10 Er dienen tijdelijke verblijfplaatsen gerealiseerd te worden. Deze tijdelijke voorzieningen en de plaatsing daarvan moeten voldoen aan de eisen zoals die worden gesteld in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Er worden acht vleermuiskasten van het Schwegler type 2FE opgehangen binnen 200 meter afstand van de originele verblijfplaatsen. Voor tijdelijke voorzieningen van zomerverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van minimaal drie maanden, waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen. Voor tijdelijke voorzieningen van paarverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van zes maanden.
- 11 De tijdelijke voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 12 Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis (vs.5). Na inachtneming van een gewenningstijd van drie maanden (waarbij alleen de maanden april-oktober meetellen) waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn, mogen de tijdelijke kasten alleen verwijderd worden nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten.
- 13 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus, die loopt van 1 maart tot en 31 augustus, en buiten koude perioden, gedefinieerd als de gehele winterperiode van 1 december tot en met 28 februari. Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand september te worden ontzien. Zulks ter beoordeling van de ecologisch deskundige.

- 14 Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de huismus wordt uitgevoerd door het aanbrengen van vogelschroot, het dichtzetten van openingen of door het lichten van dakpannen. Voorafgaand aan het lichten van dakpannen dient op een niet invasieve wijze bepaald te worden dat er geen nesten meer in gebruik zijn. Dit dient uitgevoerd te worden door de deskundige. Bij het ongeschikt maken is het gebruik van purschuim, netten of folie niet toegestaan.
- 15 In de permanente situatie wordt het dak beschikbaar gemaakt voor de huismus zodat de oorspronkelijke nestlocaties weer in gebruik genomen kunnen worden. De vogelschroot die wordt toegepast dient zodoende geplaatst te worden dat ten minste de eerste drie rijen dakpannen beschikbaar zijn voor de huismus.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen hiervan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 4 november 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van reparatie- en herstelwerkzaamheden aan het dak van een schoolgebouw aan de Mariënpoolstraat 6 te Leiden en is aangevraagd namens Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb, voor wat betreft het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 februari 2022 tot en met 31 december 2026.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Mariënpoolstraat 6 te Leiden, ECOquickscan, projectnummer: 21088, 17 september 2021;
- Quick scan flora en fauna inclusief nader onderzoek naar de huismus Mariënpoolstraat 6 te Leiden, ECOquickscan, projectnummer: 21088, 28 juli 2021;
- Nader onderzoek flora en fauna Mariënpoolstraat 6 te Leiden, ECOquickscan, projectnummer 21008, 19 oktober 2021;
- Aanvullende informatie Wnb aanvraag Mariënpoolstraat 6 te Leiden, ECOquickscan, kenmerk: 21088, 19 oktober 2021.

Op 5 april 2022 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvullende informatie Wnb aanvraag Mariënpoolstraat 6 te Leiden, ECOquickscan, kenmerk: 21088, 5 april 2022

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 18 maart 2022 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

De procedure is op 5 april 2022 hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 19 november 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden:

- opzettelijk nesten of rustplaatsen van de huismus te vernielen, te beschadigen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levende soort genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden is voornemens om herstel- en renovatiewerkzaamheden te laten uitvoeren aan de daken van vijf aaneengesloten gebouwen van het Bonaventuracollege aan de Mariënpoolstraat 6 te Leiden. In het rapport 'Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Mariënpoolstraat 6 te Leiden' van 17 september 2021 is een overzicht van de verschillende gebouwen. In bijlage 1 is een kopie van dit overzicht weergegeven. De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het aanbrengen van nieuwe bitumen overlagen bij gebouw 2 en 3;
- het herstellen van dakbeschot en aanbrengen van nieuw folie, tengels, panlatten en terugleggen van (nieuwe) dakpannen bij gebouw 1, 4 en 5;
- het herstellen van dakkapellen bij gebouw 1;
- werkzaamheden aan gootconstructies, loodvervanging en waar nodig en schilderwerk.

De ontheffing voor de huismus heeft betrekking op de werkzaamheden voor gebouw 1 en 4, waar nesten van huismus zijn aangetroffen. De werkzaamheden starten bij gebouw 1 en 5B. Zodra het dak is hersteld en nieuwe voorzieningen voor huismus zijn aangebracht worden de werkzaamheden aan gebouw 4 en 5A opgepakt. De

onthefing voor de gewone dwergvleermuis heeft betrekking op de werkzaamheden voor gebouw 5A, waar verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen. De werkzaamheden aan de daken worden gefaseerd uitgevoerd over meerdere jaren.

De werkzaamheden starten in het voorjaar 2022 en duren uiterlijk tot 31 december 2025.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus en de gewone dwergvleermuis. Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het onderzoek is niet geheel uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Er heeft geen onderzoek plaatsgevonden naar massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Er zijn alleen werkzaamheden aan het dak voorzien. De beoogde werkzaamheden aan het dak hebben geen effect op de gevel en eventueel voorkomende verblijfplaatsen van vleermuizen in de gevel. Omdat er geen effecten op verblijfplaatsen in de gevel zijn, is onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen die in de gevel aanwezig kunnen zijn niet nodig. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus en de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huismus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Onder de dakpannen van gebouw 1 zijn tien nestlocaties aanwezig en onder de pannen van gebouw 4 is één nestlocatie aanwezig. Met de geplande werkzaamheden zijn deze nestplaatsen tijdelijk niet beschikbaar en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de in de zevende of achtste gevelpan van de zuidwestelijke kopgevel van gebouw 5A zijn twee zomer- en paarverblijfplaatsen en één zomerverblijfplaats aanwezig. In de spouw van de van de oostgevel van gebouw 2 is één paarverblijfplaats aanwezig. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als verblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden worden individuen opzettelijk verstoord en gaan de verblijfplaatsen verloren. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis en de huismus tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Mariënpoolstraat 6 te Leiden' van 17 september 2021 en de aanvullende informatie van 5 april 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing buiten de kwetsbare periodes en het aanbrengen van tijdelijke en permanente voorzieningen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus en de gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huismus

Als gevolg van de werkzaamheden zullen elf nesten van de huismus tijdelijk niet beschikbaar zijn. Op 22 oktober 2022 zijn 22 tijdelijke nestkasten van het type 'NK SE 08' van Vivara Pro opgehangen aan de kopgevel van gebouw 2. Deze gevel blijft de komende jaren vrij van steigers, heeft beschutting van bomen en geen overlast van de scholieren. De kasten kunnen na afronding van de werkzaamheden blijven hangen. De kasten hangen op minimaal 3 meter hoogte en 50 centimeter uit elkaar. De kasten en de plaatsing daarvan is conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). In de permanente situatie worden de originele nestlocaties weer beschikbaar gemaakt. Er

wordt vogelschroot toegepast waardoor het onderste deel van het dak geschikt is voor de huismus. Ten minste de eerste drie rijen dakpannen moeten beschikbaar zijn voor de huismus. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 15. Er wordt gebruik gemaakt van harde dakplaten en de minimale hoogte tussen de panlatten en de bolling van de dakpan dient 35 mm te zijn. In de directe omgeving van de huidige nesten bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de huismus.

In de 'aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Mariënpoolstraat 6 te Leiden' is aangegeven dat het ongeschikt maken tussen 15 augustus en 31 augustus kan gebeuren. Hiermee gaan wij niet akkoord. Buiten het broedseizoen, die loopt van 1 maart tot en met 31 augustus, en buiten koude periodes, gedefinieerd als de gehele winterperiode van 1 december tot en met 28 februari, dienen de nesten ongeschikt gemaakt te worden om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand september te worden ontzien. Zulks ter beoordeling van de ecologisch deskundige. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd door het aanbrengen van vogelschroot, het dichtzetten van openingen of door het lichten van dakpannen. Voorafgaand aan het lichten van dakpannen dient in de periode 1 september tot en met 30 september op een niet invasieve wijze bepaald te worden dat er geen nesten meer in gebruik zijn. Bij het ongeschikt maken is het gebruik van purschuim, netten of folie niet toegestaan. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Bovenstaande hebben wij vastgelegd in voorschrift 13, 14 en 15.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Leiden. De aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden zijn twee zomer- en paarverblijfplaatsen, één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis tijdelijk niet beschikbaar en niet functioneel. Na uitvoering van de werkzaamheden worden de geveldelen waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen weer geschikt gemaakt. Er worden acht vleermuiskasten van het type 2FE van Schwegler opgehangen. De plaatsing van deze tijdelijke voorzieningen moeten voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 10. In de permanente situatie worden de originele verblijfplaatsen weer beschikbaar gemaakt. Tussen de gevelpannen (en de gevel wordt minimaal 20 mm ruimte aangehouden zodat vleermuizen onder de pannen kunnen kruipen). De werkzaamheden aan de gootbetimmering zijn conserverend van aard, het houtwerk en de ruimte voor de verblijfplaatsen blijft behouden. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de (spouw)muren en de verblijfplaatsen die hier aangetroffen zijn, komen na afloop van de werkzaamheden ook weer beschikbaar. Met de werkzaamheden worden geen veranderingen aan de verblijfplaatsen aangebracht. In de directe omgeving van de huidige verblijfplaatsen bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven voor de gewone dwergvleermuis. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

In het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis, die loopt van 15 april tot en met 15 oktober, worden de zomer- en paarverblijven ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 9. De genoemde maatregelen worden

getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). De verblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Leiden. Door de voorgenumen maatregelen is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (*relevant voor de huismus*) en van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met begrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (*relevant voor de gewone dwergvleermuis*).

De daken van de gebouwen hebben lekkages en daarbij is ook schimmel ontstaan. Het handhaven van de huidige staat van de gebouwen kan schadelijke effecten op leerlingen en medewerkers tot gevolg hebben. Er bestaat een samenhang tussen de aanwezigheid van vocht en schimmel in gebouwen en een verhoogde prevalentie van respiratoire symptomen bij kinderen en volwassenen zoals astma, en reumatische aandoeningen. Door de renovatie wordt de luchtvochtigheid in de gebouwen lager. De te realiseren verbetering komt de gezondheid van de leerlingen en medewerkers ten goede.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en het belang 'volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met begrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis en de huismus, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Om de lekkages en de schimmelproblematiek te verhelpen zijn reparaties aan het dak noodzakelijk. Het dakbeschot moet worden vervangen en daarvoor moeten de dakpannen verwijderd worden. De nestplaatsen van de huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen niet behouden blijven gedurende de reparatie werkzaamheden. Het niet uitvoeren van de reparatiewerkzaamheden is geen alternatief omdat een lekkend dak of goot zorgt voor vocht, schimmel en slechte luchtkwaliteit en uiteindelijk bouwkundige en constructieve problemen, wat op termijn leidt tot sloop. Dit is niet gewenst en de aangetroffen verblijfplaatsen worden bij sloop ook vernietigd. Er zijn derhalve geen alternatieven aanwezig. In de planning is reeds rekening met de kwetsbare periodes en fasering van de werkzaamheden, om zo negatieve effecten te minimaliseren.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Leiden bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.

Bijlage 1: Overzicht gebouwen

